Hur organiseras ett utvecklingsarbete som syns i varje klassrum?

Att gå från ”vad göra” till ”att göra”

Elvira Svartgren
NO-lärare
Förstelärare i undervisningsutveckling
Åkerskolan, Strängnäs

- Lärdomar som lett till effektivare utvecklingsorganisation med **analys, undervisningskvalitet** och **samarbete** i fokus

- Organisation kring, och metoder för, undervisningsutveckling som **minskar glappet** mellan **teori** och agerande i **praktiken**

- Att se till att hela skolan arbetar mot **gemensamma mål**, som utvecklar undervisningen för elevers lärandes skull

- Att utveckla det som **faktiskt behöver utvecklas**, och hålla i och hålla ut för att utveckling verkligen ska ske

Elvira Svartgren

Marinbiolog
Stockholms universitet

Inriktning Ekologi
Systematiska undersökningar av väldigt röriga system med många variabler

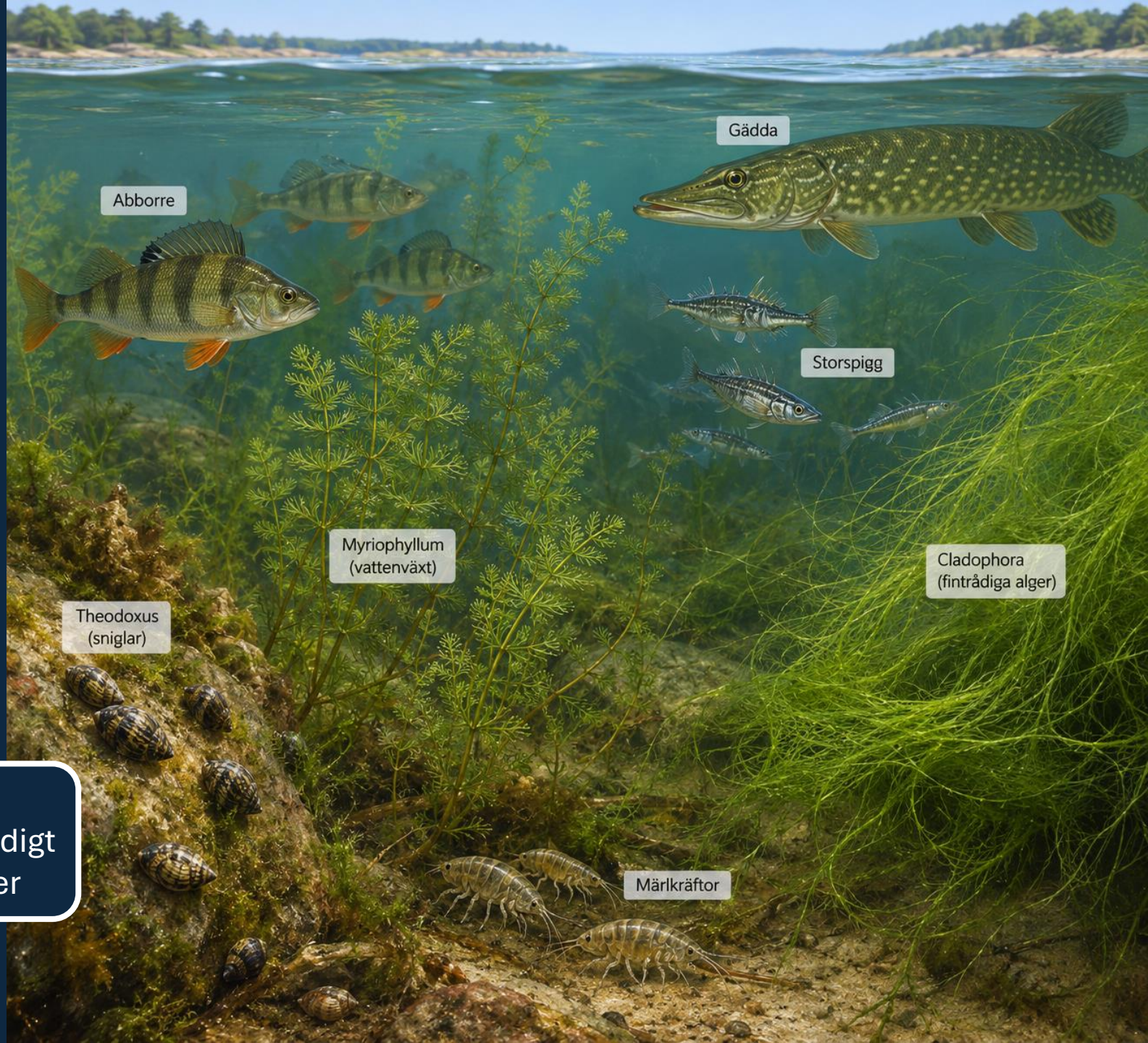

ECOLOGY
ECOLOGICAL SOCIETY OF AMERICA

Article

Density-dependent positive feedbacks buffer aquatic plants from interactive effects of eutrophication and predator loss

S. Donadi ✉, Å. N. Austin, E. Svartgren, B. K. Eriksson, J. P. Hansen, J. S. Eklöf

First published: 24 September 2018 | https://doi.org/10.1002/ecy.2501 | VIEW METRICS

Corresponding Editor: Donald R. Strong.

PDF TOOLS SHARE

Read the full text ›

Abstract

Self-facilitation allows po
experienced stress. In c
fish are two common d
by benefitting epheme
facilitation could weak
Here, we tested whet
(*Myriophyllum spicat*
exclusion of large p
showed that high p
the two stressors v
in cages that exclu
this treatment, in
density when nu
levels. In contra

Hur MÅR Östersjön egentligen?

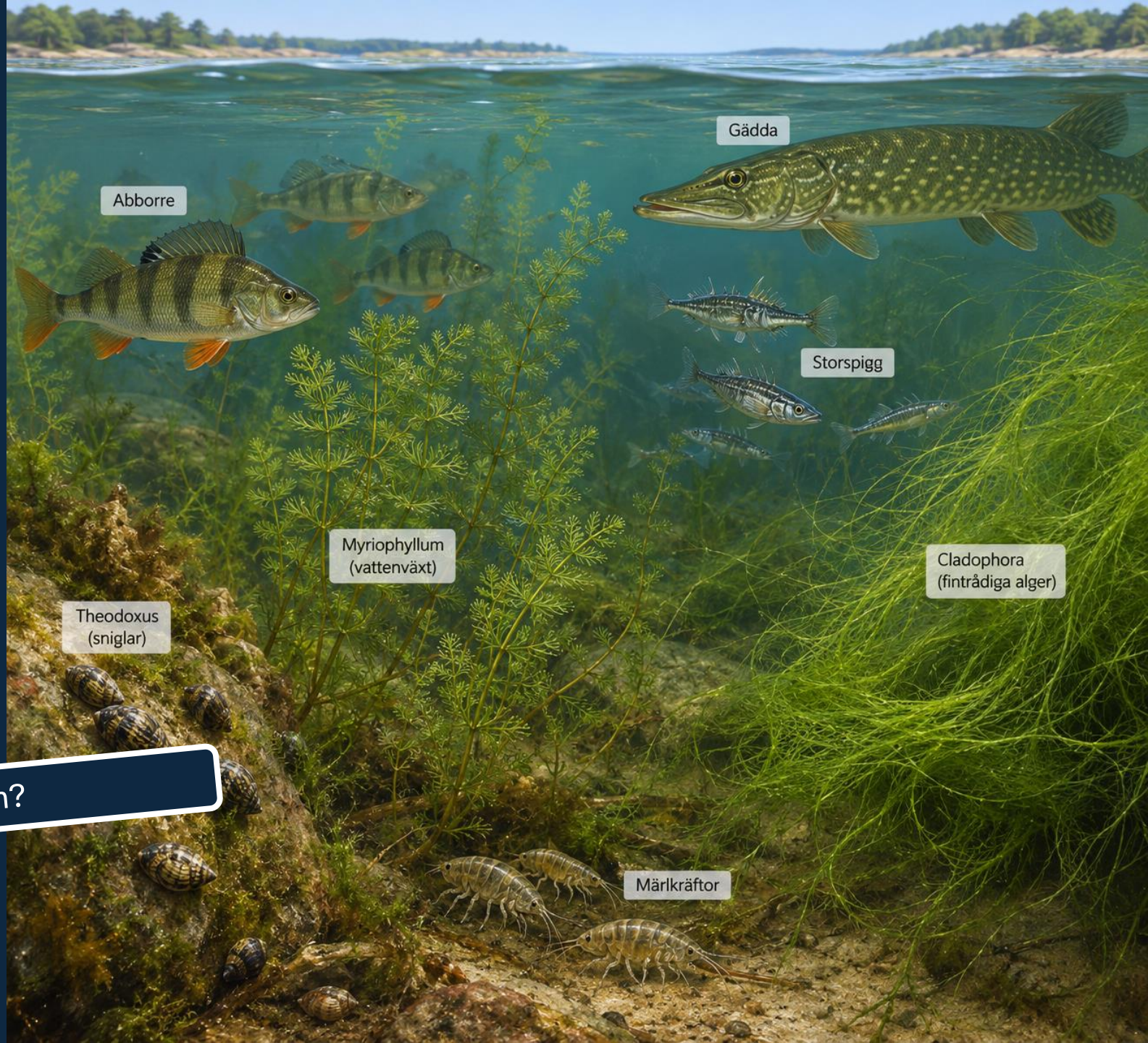

ECOLOGY
ECOLOGICAL SOCIETY OF AMERICA

Article

Density-dependent positive feedbacks buffer aquatic plants from interactive effects of eutrophication and predator loss

S. Donadi ✉, Å. N. Austin, E. Svartgren, B. K. Eriksson, J. P. Hansen, J. S. Eklöf

First published: 24 September 2018 | https://doi.org/10.1002/ecy.2501 | VIEW METRICS

Corresponding Editor: Donald R. Strong.

PDF TOOLS SHARE

Read the full text ›

Abstract

Self-facilitation allows po
experienced stress. In c
fish are two common d
by benefitting epheme
facilitation could weak
Here, we tested whet
(*Myriophyllum spicat*
exclusion of large p
showed that high p
the two stressors v
in cages that exclu
this treatment, in
density when nu
levels. In contra

Hur MÅR Östersjön egentligen?

Hur påverkas ett ekosystem om rovfiskar försvinner?

Storspigg

Myriophyllum (vattenväxt)

Cladophora (fintrådiga alger)

Theodoxus (snigelar)

Märlkräftor

VARIABLER

Kontrollera genom nollprov *eller*

Mät och diskutera eventuell påverkan

d

u

MÄTBARHET

Märlkräftor

Håller sig läsken kall längre tid i glasflaska eller plastflaska?

NOLLPROV

VARIABLER

MÄTBARHET

biologi

d för undervisning i biologi
lan.

hålla hänvisningar till tidigare
kommer på sikt att revideras

följande aspekter av

ng

satser av en undersökning

undersökning

Det är systematiskt när...

Du får ett resultat du kan mäta

✓ MÄTBARHET

Du kan kontrollera variabler som påverkar resultatet
(eller mäta dem och resonera om påverkan)

✓ VARIABLER

Du har ett startvärde och/eller en referens

✓ NOLLPROV

Teach for Sweden

Daniel Nilsson, alumn

Som ny i rollen var verktygen från TFS viktiga för mig. Det gav mycket att få besök från coacher som utvärderar vad jag gör bra och ger feedback, något alla lärare behöver

Tydliga förväntningar och verktyg
Önskvärt läge kommuniceras
MÄTBARHET ✓

Feedbacksamtal med coach
VARIABLER ✓

Dokumentera i journal
NOLLPROV ✓

Teach for Sweden

Daniel Nilsson, alumn

Som ny i rollen var verktygen från TFS viktiga för mig. Det gav mycket att få besök från coacher som utvärderar vad jag gör bra och ger feedback, något alla lärare behöver

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

Allvarliga brister inom:

- Undervisning och lärande
- Arbetet med särskilt stöd
- Värdegrundsarbete, trygghet & studiero
- Grundläggande förutsättningar för skolenheten

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

Åkerskolans utvecklingsarbete

Utgår från skolinspektionens rapport om brister

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

Skolverket

Samverkan för bästa skola

Under tre år erbjuder vi utvalda huvudmän personlig kontakt och stöd genom samverkan för att stärka det systematiska kvalitetsarbetet så att barn och elever möts av en undervisning som motsvarar deras förutsättningar och behov. Ta del av exempel på hur vi arbetar med riktade insatser inom Samverkan för bästa skola.

På denna sida:

Samverkan i kort version
Samverkan steg för steg
Skolor och förskolor som vi samarbetar eller har samarbetat med
Skolformer/verksamheter som kan beröras hos utvalda huvudmän
Konferenser och seminarier under samverkansperioden
Roller och ansvar inom Samverkan för bästa skola

Åkerskolans utvecklingsarbete

Samverkan för bästa skola

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

PARALLELLA PROCESSER

- Personalen var inte mottaglig och hade svårt att förstå syftet med utvecklingsinsatserna – upplevdes rörigt

- Strukturkvalitet, processkvalitet, effektkvalitet

- Vilken jobbar vi på och var förväntas resultaten synas?

- Svag koppling mellan teori och praktik

→ Om externa aktörer tas in – lägg ihop med pågående processer

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

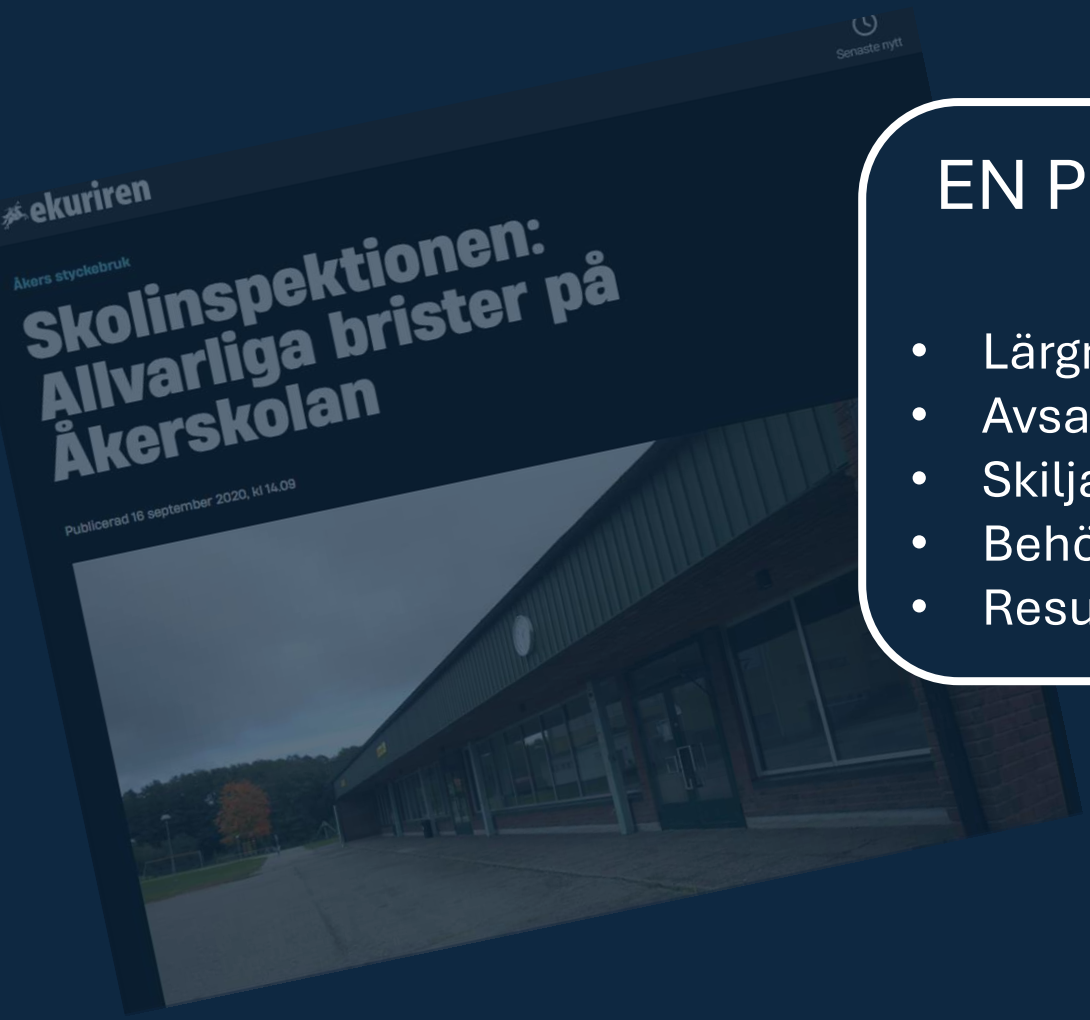

EN POSITIV FÖRÄNDRING VAR REDAN PÅ GÅNG...

- Lärgrupper (blandade)
- Avsatt tid 2h/vecka
- Skilja på linje och paraply
- Behöriga lärare
- Resultatuppföljningar 4ggr/år

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

NOLLPROV — Utgångsläget tydligt beskrivet

VARIABLER — Utgår ifrån lärarnas egna upplevelser

MÄTBARHET — Betyg, Punkter att åtgärda

Skolverket

Samverkan för bästa skola

Under tre år erbjuder vi utvalda huvudmän personlig kontakt och stöd genom samverkan för att stärka det systematiska kvalitetsarbetet så att barn och elever möts av en undervisning som motsvarar deras förutsättningar och behov. Ta del av exempel på hur vi arbetar med riktade insatser inom Samverkan för bästa skola.

På denna sida:

Samverkan i kort version
Samverkan steg för steg
Skolor och förskolor som vi samarbetar eller har samarbetat med
Skolformer/verksamheter som kan beröras hos utvalda huvudmän
Konferenser och seminarier under samverkansperioden
Roller och ansvar inom Samverkan för bästa skola

NOLLPROV — Beskriva och analysera verksamheten

VARIABLER

MÄTBARHET

Utgår ifrån lärarnas egna upplevelser

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

NOLLPROV ✓

VARIABLER ✗

MÄTBARHET ✗

- Lärarna själva förväntas identifiera utvecklingsområden i sitt klassrum
- Lärarna själva förväntas diskutera vilka förändringar i vilka variabler som leder till vilka resultat
- Objektiviteten går förlorad och då går också LIKVÄRDIGHETEN FÖRLORAD

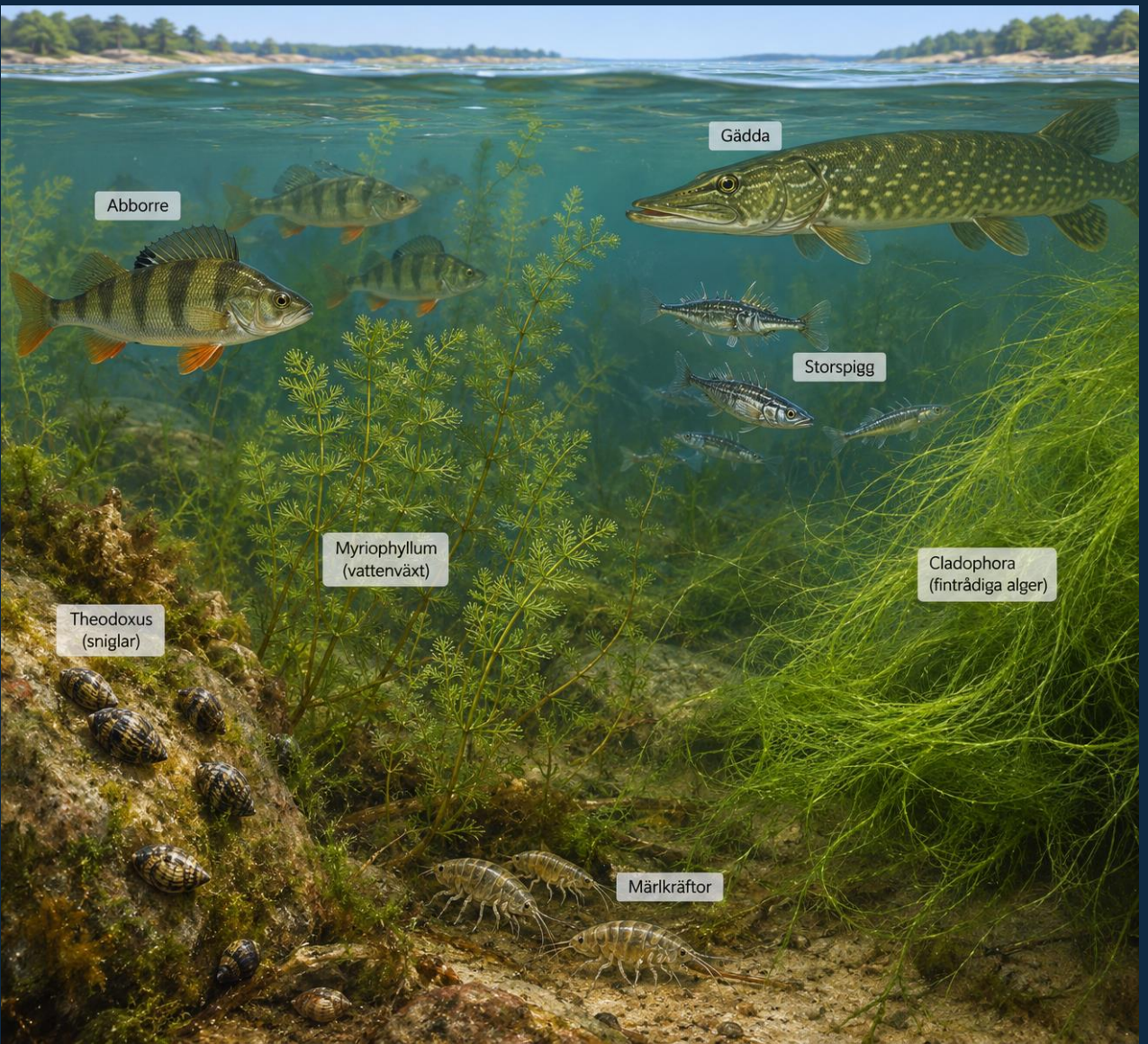
Gädda
Abborre
Storspigg
Myriophyllum
(vattenväxt)
Cladophora
(fintrådiga alger)
Theodoxus
(sniglar)
Märlkräftor

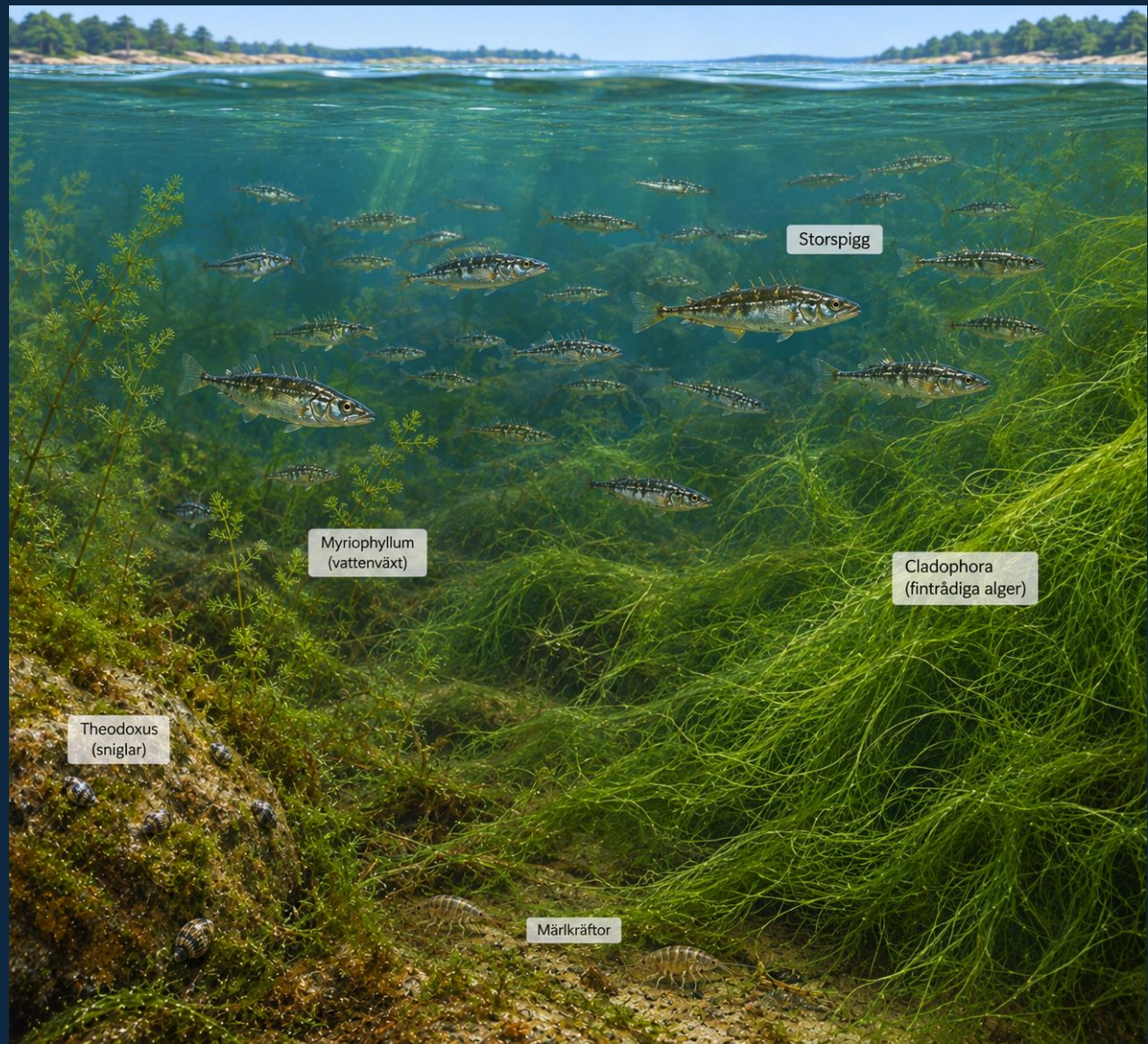
Storspigg
Myriophyllum
(vattenväxt)
Cladophora
(fintrådiga alger)
Theodoxus
(sniglar)
Märlkräftor

Systematiskt kvalitetsarbete – What?

Systematiskt

”…planmässig, metodisk, ordnad efter ett bestämt system, bestämda metoder, regelbunden, konsekvent; stundom: grundlig, noggrann; äv. allmännare, närmande sig bet.: medveten l. utstuderad…”

Skolverket säger…

För att lyckas med systematiskt kvalitetsarbete behöver ni ha ett **undersökande förhållningssätt** och en **vilja att utveckla utbildningen**.

Systematiskt kvalitetsarbete är en lagstadgad arbetsprocess, som innebär att

- kontinuerligt och systematiskt **planera och följa** upp utbildningen
- **analysera orsakerna** till uppföljningens resultat och
- utifrån analysen **genomföra insatser** i syfte att utveckla utbildningen.

Syftet är att höja kvaliteten på undervisningen och andra delar av utbildningen för alla barn och elever för att främja deras utveckling och lärande.

Följ upp utbildningen
Analysera och prioritera utbildnings-resultat
Analysera orsaker
Prioritera utvecklings-insatser
Genomför och följ upp utvecklings-insatser
NATIONELLA KVALITETSSYSTEMET
Barns och elevers utveckling och lärande

→ NOLLPROV

→ MÄTBARHET

Sätt upp ett önskvärt läge

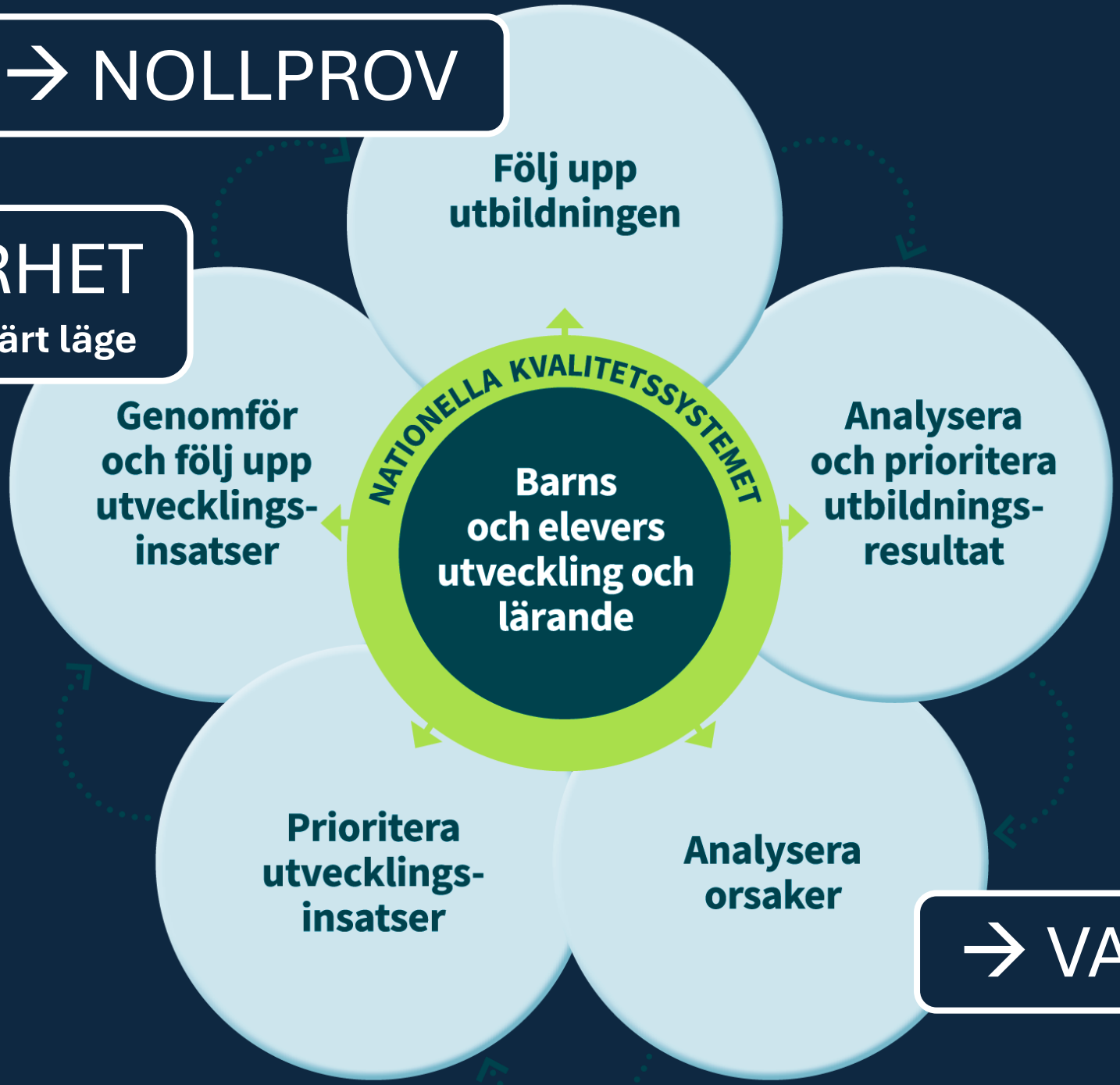

→ VARIABLER

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

Åkerskolans utvecklingsarbete

Samverkan för bästa skola

- Bokcirkelformat
- Extern hjälp från forskare
- Diskussioner i lärgrupper
- Lektionsbesök

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

Åkerskolans utvecklingsarbete

Samverkan för bästa skola

NOLLPROV	Nulägesanalysen är till största delen kvalitativ ✗
VARIABLER	Diskussionerna bygger på lärarnas egen utsago ✗
MÄTBARHET	Önskvärt läge kommuniceras Markörer finns ✓

”Vad är kvalitet?” Jonna Bornemark, Skolverket 2022

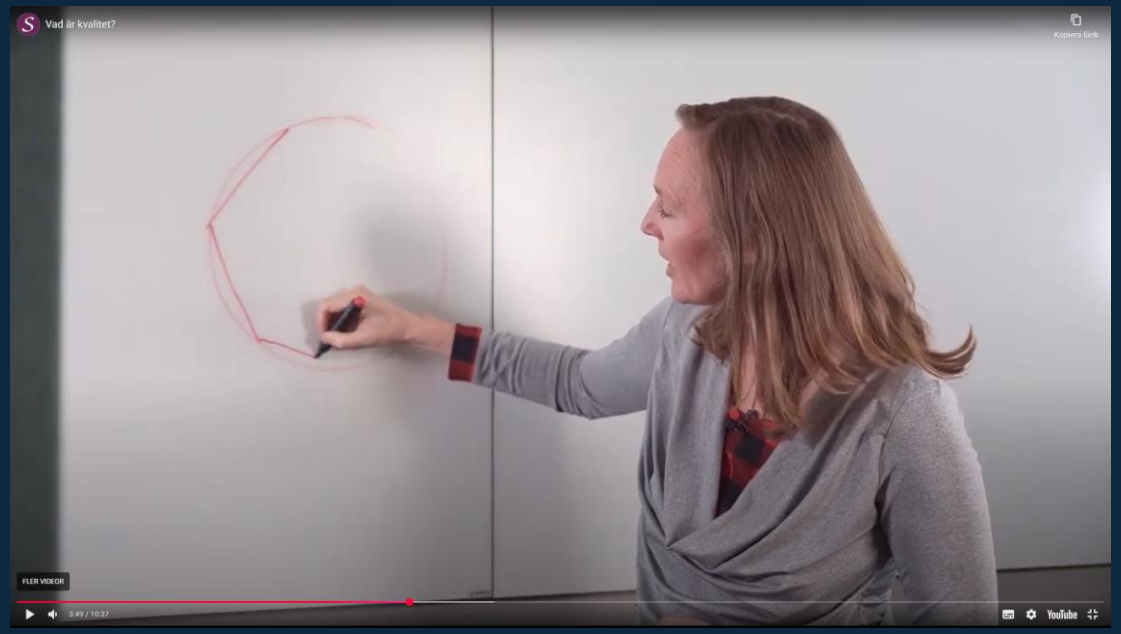

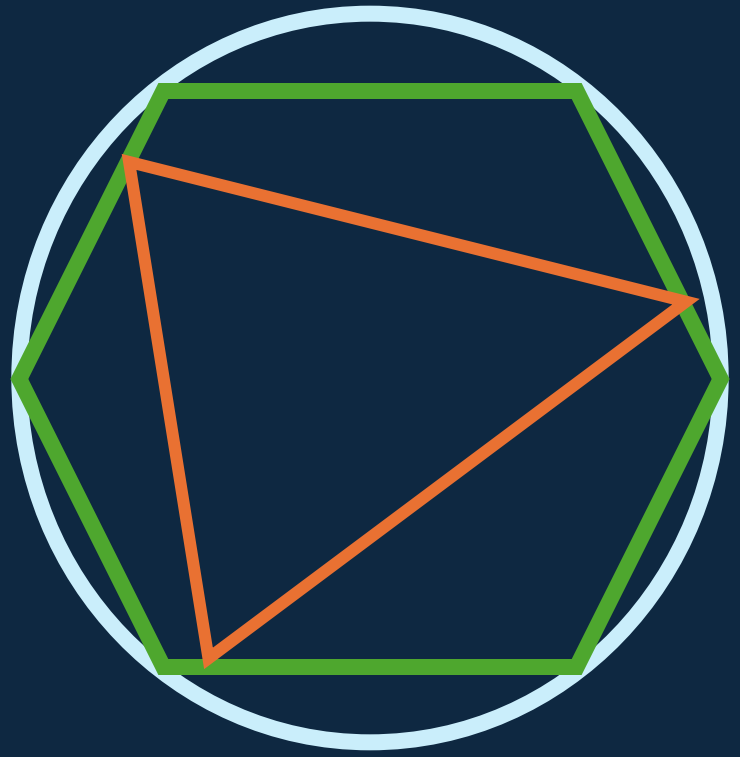

”Vad är kvalitet?” Jonna Bornemark, Skolverket 2022

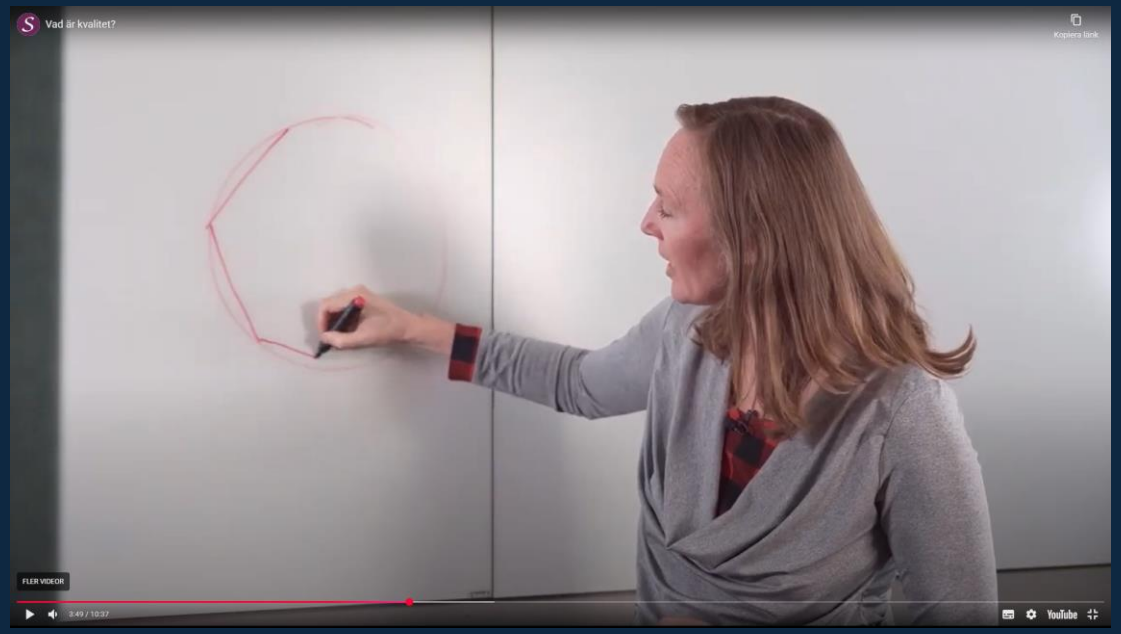

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

Åkerskolans utvecklingsarbete

Samarbete och positivitet

- Fira framgångar
- Lärgrupper främjar helikopterperspektiv
- Gemensamma arbetsrum underlättar diskussion
- ”Dela”-kultur mellan lärare
- See the Good
- Vi hjälps åt

2020 2021 2022 2023 **2024** 2025 2026

Åkerskolans utvecklingsarbete

Aha-upplevelsen

- ✓ NOLLPROV — Flera observationer = jämförbart
- ✓ VARIABLER — Diskuteras i efterföljande samtal
Med data som stöd, Mall
- ✓ MÄTBARHET — Markörer finns, Fast form för obs
Objektivitet

2020 2021 2022 2023 **2024** 2025 2026

Åkerskolans utvecklingsarbete

Aha-upplevelsen

- ✓ NOLLPROV — Flera observationer = jämförbart
- ✓ VARIABLER — Diskuteras i efterföljande samtal
Med data som stöd, Mall
- ✓ MÄTBARHET — Markörer finns, Fast form för obs
Objektivitet

2020 2021 2022 2023 **2024** 2025 2026

Åkerskolans utvecklingsarbete

Aha-upplevelsen

- NOLLPROV — Flera observationer = jämförbart
- VARIABLER — Diskuteras i efterföljande samtal
Med data som stöd, Mall
- MÄTBARHET — Markörer finns, Fast form för obs
Objektivitet

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

Åkerskolans utvecklingsarbete

Undervisningsskicklighet i praktiken

- Önskvärt läge kommuniceras
- Identifiera utvecklingsområden
- Externa aktörer förmedlar önskat läge
- Observatörer utbildas
- Fast form för observationer

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

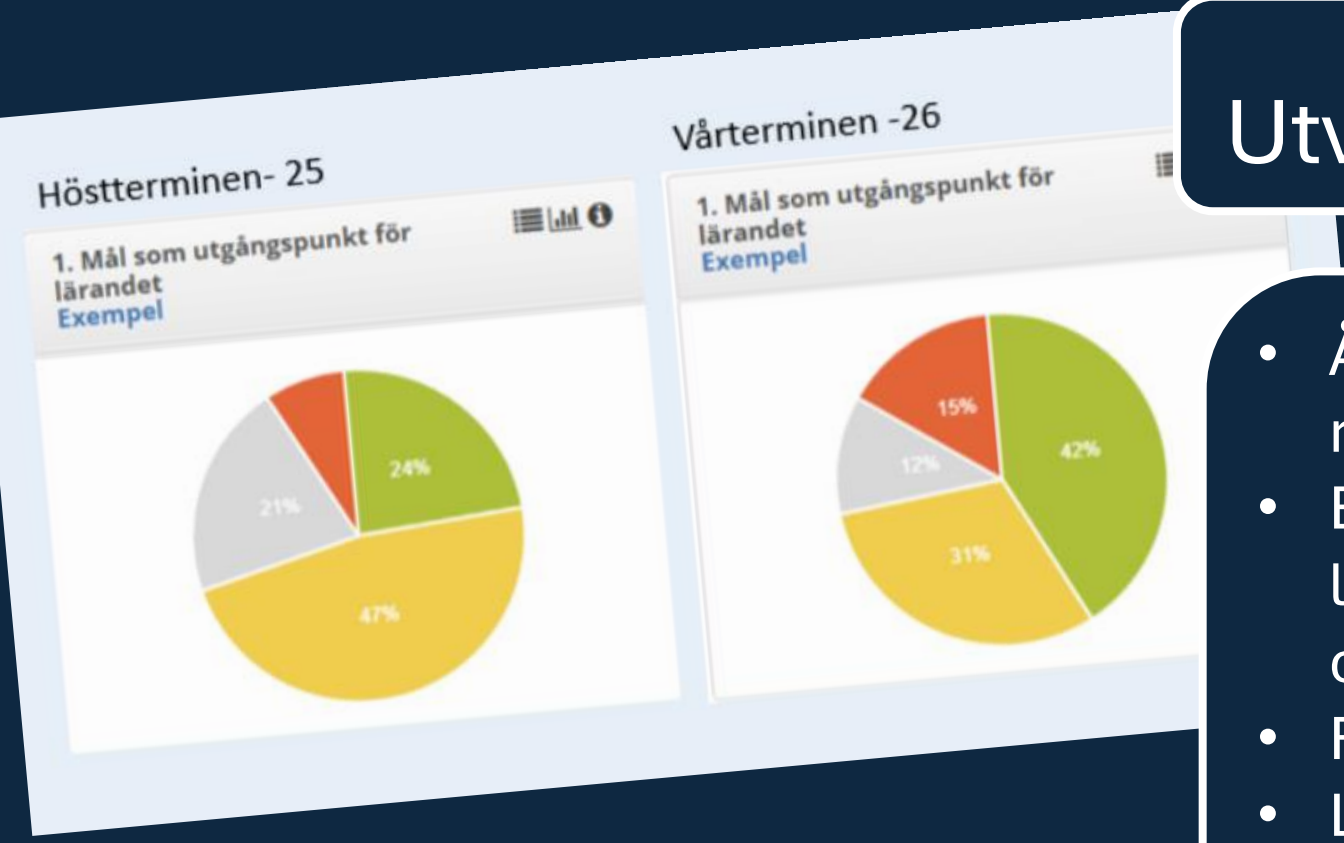

Åkerskolans utvecklingsarbete

Utvecklingsgruppen tar över

- Årshjul över fokusområden utifrån rapporten, struktur som kommuniceras
- Ett fokusområde åt gången, utv.gruppen leder workshops, kompetensutveckling och diskussioner en gång i veckan
- Följs upp med nya observationer 2 ggr/år
- Lektionsbesöken följer en förutbestämd mall

2020 2021 2022 2023 **2024** 2025 2026

Åkerskolans utvecklingsarbete

Utvecklingsgruppen tar över

- Våga leda vuxna som vi leder elever, våga visa önskvärt läge – allt är inte lika bra
- Målet med utvecklingsarbetet förstås av mottagarna
- Hänger ihop med lärares arbetsvardag
- Gemensamt språk att använda i diskussioner

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

Åkerskolans utvecklingsarbete

Utvecklingsgruppen tar över

- NOLLPROV — Jämförbart över tid
- VARIABLER — Många variabler utvärderas och diskuteras, det finns en förutbestämd mall
- MÄTBARHET — Markörer finns Objektivitet

”Vad är kvalitet?” Jonna Bornemark, Skolverket 2022

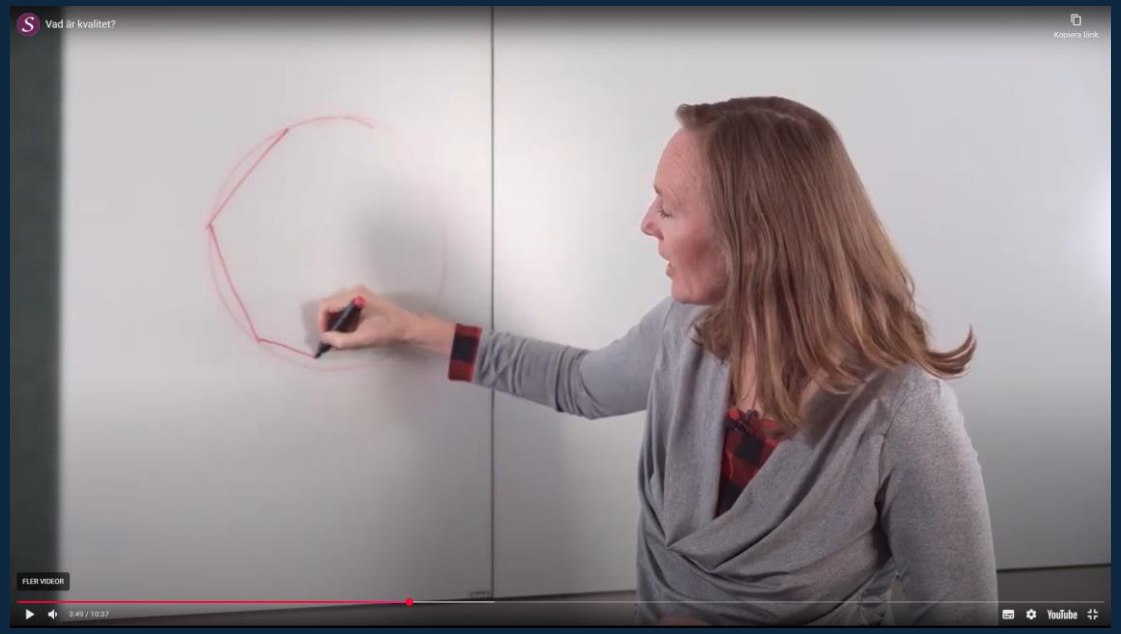

”Vad är kvalitet?” Jonna Bornemark, Skolverket 2022

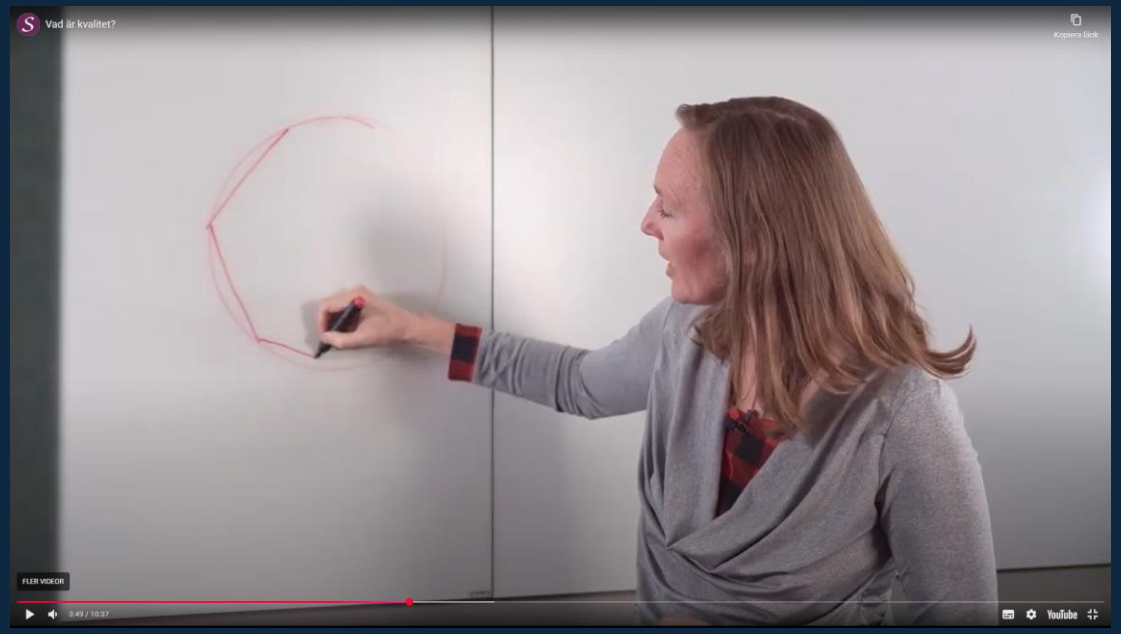

- Mätbarheten är viktig för att kunna styra processer och fokus
- Modellen är viktig för att kunna föra diskussioner
- Känslan är viktig för inspiration och viljan att utvecklas

Åkerskolans utvecklingsarbete

- Många **mätbara variabler** och data som grund för diskussioner
- Gemensamt språk som säkerställer att vi **diskuterar samma bild** av undervisningskvalitet
- Förebilder som kan **inspirera** och ge en **känsla för kvalitet**

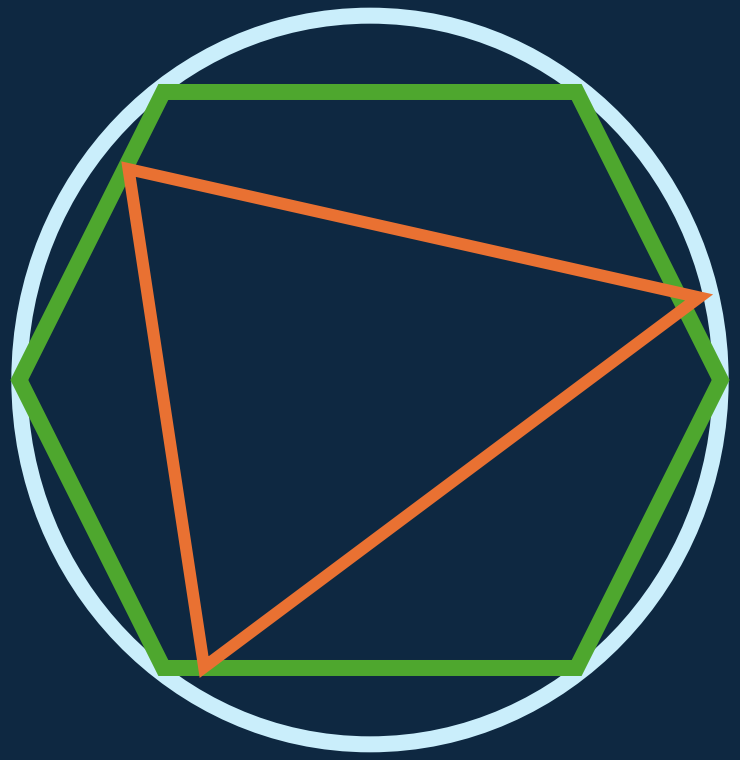

Hur MÅR Östersjön egentligen?

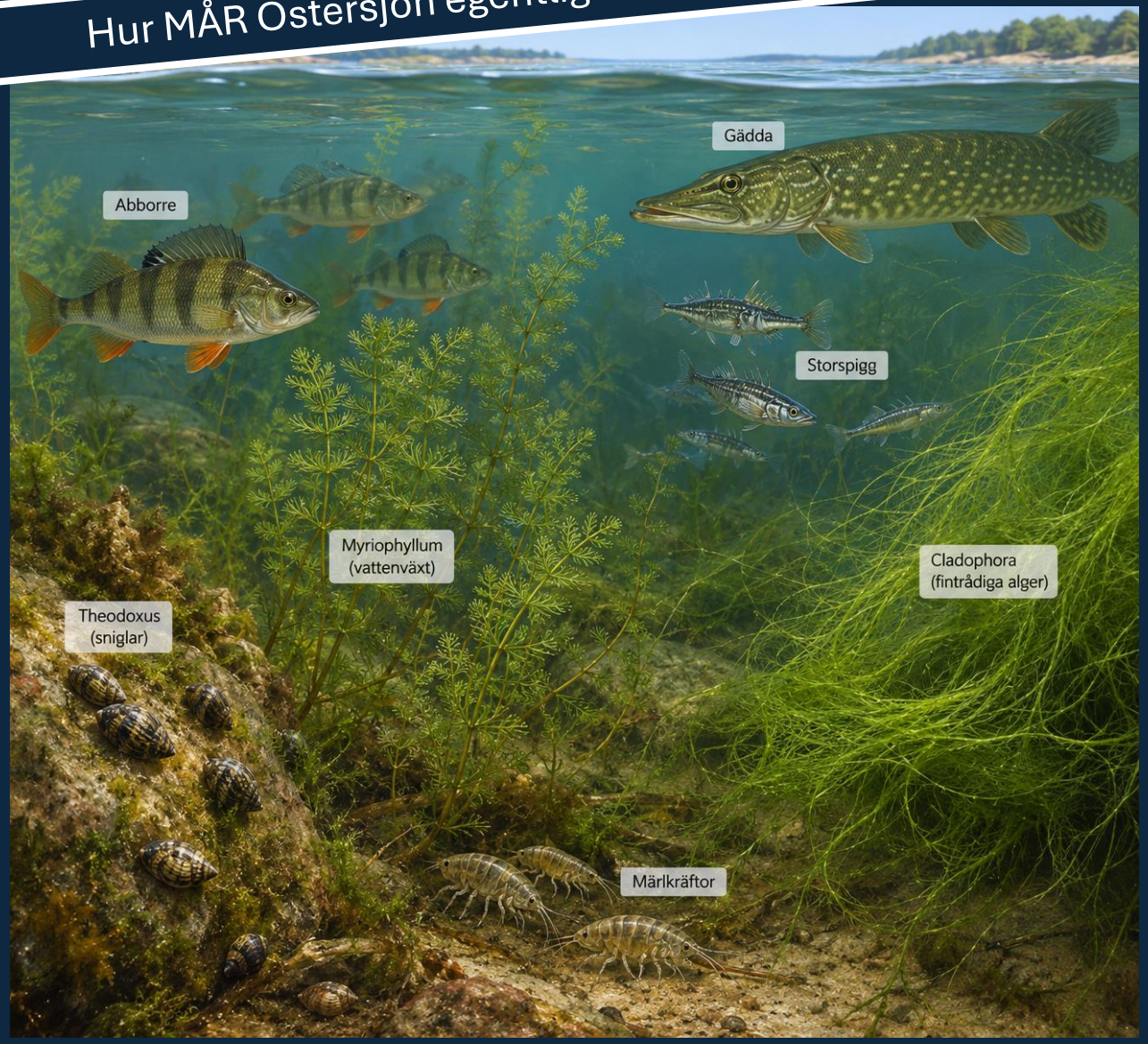

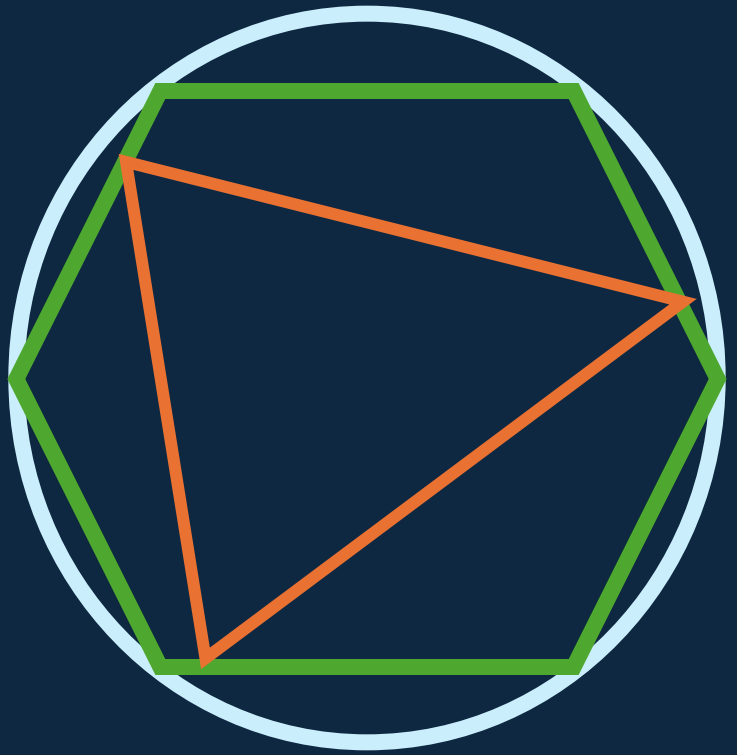

Hur MÅR Åkerskolan egentligen?

Senaste nytt

Åkers styckebruk

Skolinspektionen: Allvarliga brister på Åkerskolan

Publicerad 16 september 2020, kl 14.09

Dela

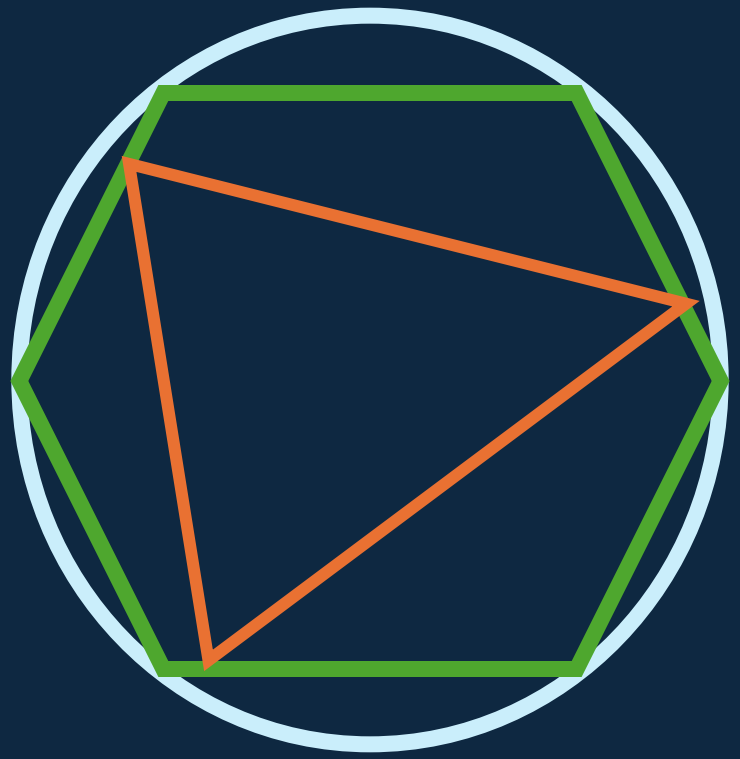

Hur MÅR Åkerskolan egentligen?

Åkerskolan

Tillsammans skapar vi
den positiva kraften
där kunskap står i
fokus i en framtid som
tillhör er!

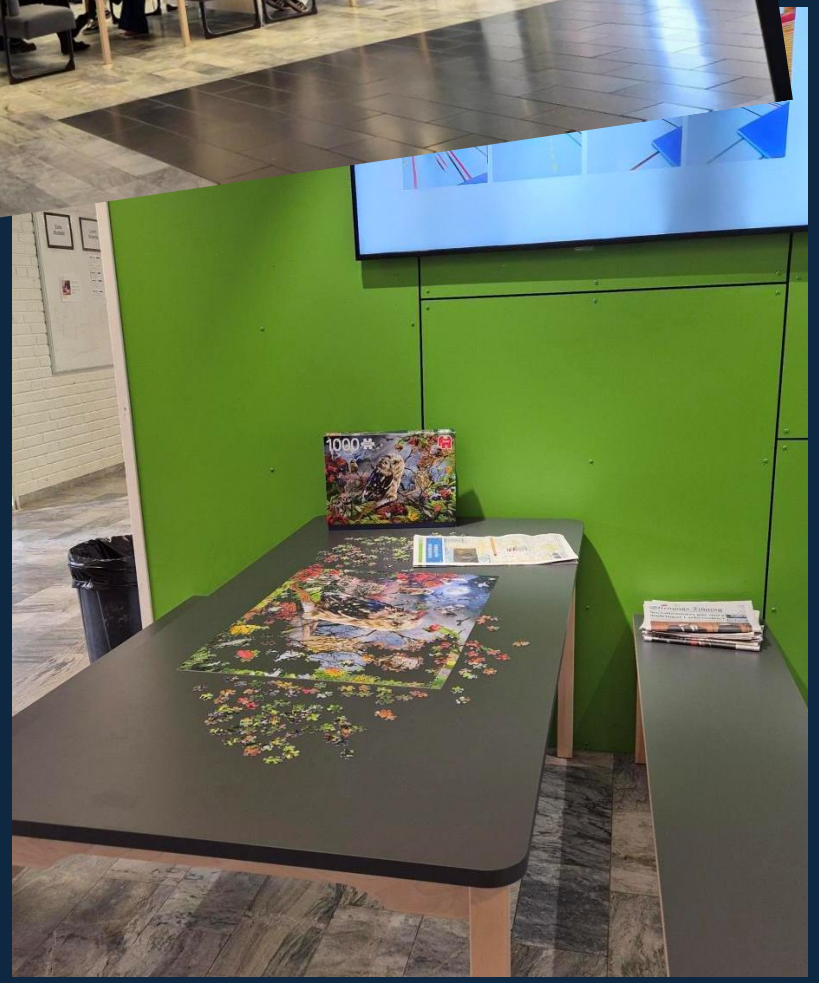

- Lärdomar som lett till effektivare utvecklingsorganisation med **analys, undervisningskvalitet** och **samarbete** i fokus

- Sätt en **struktur** och håll i! (resultatavst., 2h/vecka, lärgrupper)
  - Hitta **forskning** som du kan ställa dig bakom och håll i!
  - Skilj på **linjeverksamhet** och **övergripande processer**

- Organisation kring, och metoder för, undervisningsutveckling som **minskar glappet** mellan **teori** och agerande i **praktiken**

- Hitta en teoretisk ram som tydligt visar **önskvärt läge**
- Skapa **likvärdighet** genom **objektivitet**
- Våga **undervisa** personalen, leda och inspirera
- **Gemensamt språk** som främjar samtal om undervisning och kvalitet

- Att se till att hela skolan arbetar mot **gemensamma mål**, som utvecklar undervisningen för elevers lärandes skull

- En sak i taget, kommunicera **mål** som **del av årshjul**
- Kommunicera hur ni vill att **förändringen ska synas**
- Ta hjälp av varandras **styrkor**

- Att utveckla det som **faktiskt behöver utvecklas**, och hålla i och hålla ut för att utveckling verkligen ska ske

- Vilken data bygger er nulägesanalys och plan på?

(**nollprov, mätbarhet, variabler**)
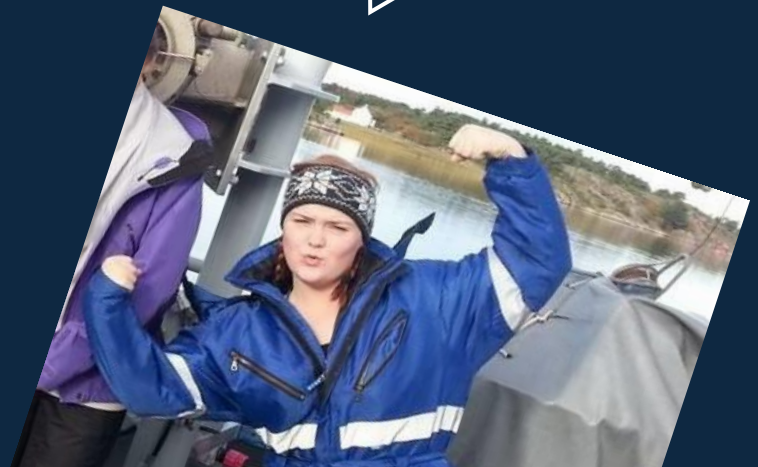
Tack för att ni har lyssnat!